

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 6 października 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych, I Oddział w Ł. stwierdził, że D. K. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, tj. emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 8 stycznia 2004 roku, jako zleceniobiorca u płatnika składek PPHU (...).

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż prawomocną decyzją nr (...) z 9 września 2014 roku organ rentowy stwierdził, że D. K. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym od 8 stycznia 2014 roku jako pracownik u płatnika składek PPHU (...).

T. K. 27 czerwca 2017 roku wniósł o objęcie ubezpieczeniami społecznymi D. K. z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia.

Na podstawie zewidencjonowanej dokumentacji organ rentowy stwierdził, że D. K. nie została zgłoszona przez płatnika składek do ubezpieczeń społecznych jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia. Z tego tytułu płatnik nie rozliczał składek ani ich nie opłacił.

(decyzja – k. 12 – 13 akta ZUS)

W dniu 17 listopada 2017 roku płatnik składek T. K. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą P. P. H. U. (...) złożył odwołanie od wyżej wymienionej decyzji zaskarżając ją w całości oraz wnosząc o jej zmianę oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołania wskazano, że mocą uprzednio wydanej decyzji o nr (...) z dnia 9 czerwca 2014 roku ustalono, że D. K. nie podlega ubezpieczeniom społecznym jako pracownik u płatnika składek. Wobec faktu, iż w toku postępowania wywołanego odwołaniem od powyższej decyzji brak było podstaw do uznania, że wykonywane czynności wypełniały znamiona stosunku pracy zasadnym było złożenie wniosku o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym D. K. jako zleceniobiorcy. W ocenie wnioskodawcy okoliczności ustalone w ramach rozstrzygnięcia uprzednio wydanej decyzji winny być przeanalizowane ponownie przy uwzględnieniu przepisów regulujących stosunek prawny zlecenia. Ponadto, podkreślono że zakres wykonywanych czynności i czas ich wykonywania nie pozwala na uznanie, że była to jedynie pomoc świadczona sporadycznie i w ramach pomocy rodzinnej.

(odwołanie – k. 2 – 4)

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazano argumenty tożsame jak w zaskarżonej decyzji. W ocenie organu rentowego D. K. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym u płatnika składek od 8 stycznia 2004 roku także na innej podstawie – jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia.

(odpowiedź na odwołanie – k. 7)

Na rozprawie w dniu 22 marca 2018 roku zainteresowana D. K. przyłączyła się do odwołania.

(e – protokół rozprawy z dnia 22 marca 2018 roku – 00:03:18 – 00:03:37 – k. 34, płyta CD)

Na rozprawie w dniu 15 listopada 2018 roku pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie. Pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych od obu stron.

(stanowiska stron – e – protokół rozprawy z dnia 15 listopada 2018 roku – 00:17:52 – 00:18:19 – k. 160)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Płatnik składek T. K. prowadził działalność gospodarczą pod firmą (...) P.P.H.U. (...) od 1 lipca 1999 roku do 31 marca 2016 roku. Przedmiotem działalności gospodarczej była: produkcja ubrań wierzchnich dla mężczyzn i chłopców pozostała, produkcja bielizny, malowanie, sprzątanie i czyszczenie obiektów, sprzedaż detaliczna pojazdów samochodowych, sprzedaż detaliczna pozostałych towarów prowadzona na straganach i targowiskach, transport drogowy towarów pojazdami uniwersalnymi, działalność związana z tłumaczeniami i usługami sekretarskimi, działalność rozrywkowa pozostała, gdzie indziej niesklasyfikowana. Siedziba firmy mieściła się w Ł. przy ul. (...).

(bezsporne)

Początkowo tj. od 1999 roku przedmiotem działalności ubezpieczonego były usługi porządkowe na rzecz banku (...), od 2002 roku rozpoczął działalność rozrywkową, a od 2004 roku zaczął prowadzić sklep.

(bezsporne)

Odwołująca się D. K., urodzona (...), legitymuje się wykształceniem podstawowym.

(bezsporne)

Przed podjęciem zatrudnienia u płatnika składek D. K. była zatrudniona:

- w okresie od 1 września 1971 r. do 19 marca 1972 r. w (...) im. M. jako uczeń (...) Szkoły Zawodowej w Ł.,
- w okresie od 21 sierpnia 1972 r. do 8 sierpnia 1974 r. w (...) w Ł. na stanowisku sprzedawcy,
- w okresie od 2 września 1974 r. do 31 lipca 1975 r. w Gminnej Samopomocy Chłopskiej w A. na stanowisku sprzedawcy,
- w okresie od 15 sierpnia 1975 r. do 31 sierpnia 1991 r. w (...) Zakładzie (...) w Ł. na stanowisku pracownika fizycznego,
- w okresie od 1 lutego 1995 r. do 30 września 1995 r. w (...) – SERWIS W. w Ł. na stanowisku dyrektora ds. organizacji i zarządzania,
- w okresie od 2 października 1995 r. do 31 stycznia 2004 r. prowadziła działalność gospodarczą.

(bezsporne)

W dniu 8 stycznia 2004 roku odwołująca się D. K. zawarła z T. K. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) usługi porządkowe w Ł. umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na czas nieokreślony od 8 stycznia 2004 roku ubezpieczona została zatrudniona na stanowisku dyrektora ds. marketingu z wynagrodzeniem 2800 złotych brutto. Ubezpieczona miała wykonywać pracę w przy ul. (...) i w miejscach wyznaczonych. Z dniem 1 lutego 2004 roku ustalono wynagrodzenie D. K. w wysokości 3500 zł brutto.

T. K. w dniu 15 stycznia 2004 r. dokonał zgłoszenia D. K. do ubezpieczeń społecznych oraz do ubezpieczenia wypadkowego od 8 stycznia 2004 roku .

Pracodawca utworzył dokumentację pracowniczą D. K., w której m.in. znalazły się następujące dokumenty: kwestionariusz osobowy, świadectwo pracy, karty ewidencji czasu pracy, listy wynagrodzeń, umowa o pracę, aneks do umowy o pracę.

(bezsporne, a nadto – zeznania wnioskodawcy – e – protokół rozprawy z dnia 22 marca 2018 roku – 00:06:33 – 00:26:14 – k. 34, płyta CD, w zw. z e – protokołem rozprawy z dnia 15 listopada 2018 roku – 00:16:30 – 00:17:02 – k.160, płyta CD

Ubezpieczona nie otrzymała zakresu obowiązków na piśmie, miała samodzielność w podejmowaniu decyzji w sprawie firmy. Była upoważniona do podpisywania dokumentów. Zajmowała się wieloma sprawami prowadzonej działalności przez T. K. – jak pełnomocnik.

(zeznania wnioskodawcy – e – protokół rozprawy z dnia 22 marca 2018 roku – 00:06:33 – 00:26:14 – k. 34, płyta CD, w zw. z e – protokołem rozprawy z dnia 15 listopada 2018 roku – 00:16:30 – 00:17:02 – k.160, płyta CD, zeznania świadka B. Ł. – e – protokół rozprawy z dnia 29 maja 2018 roku – 00:10:44 – 00:16:25 – k. 51, płyta CD, zeznania świadka B. H. – e – protokół rozprawy z dnia 29 maja 2018 roku – 00:18:22 – 00:29:23 – k. 51, płyta CD, zeznania świadka M. G. – e – protokół rozprawy z dnia 4 października 2018 roku – 00:09:30 – 00:16:15 – k. 143, płyta CD, zeznania świadka A. K. (1) – e – protokół rozprawy z dnia 15 listopada 2018 roku – 00:09:30 – 00:13:17 – k. 160, płyta CD, zeznania świadka A. K. (2) – e – protokół rozprawy z dnia 15 listopada 2018 roku – 00:09:00 – 00:09:30 – k. 160, płyta CD)

D. K. zarządzała sklepem. Niekiedy zastępował ją jej partner, czasem sam wnioskodawca. W prowadzeniu sklepu pomagała również małżonka wnioskodawcy. Gdy ubezpieczona nie była w sklepie to albo czynności wykonywali inni członkowie rodziny albo godziny pracy były skracane. Jeżeli ubezpieczona musiała coś załatwić i gdzieś jechać to inna osoba zastępowała ją w sklepie. D. K. wykonywała czynności przez około trzy lata do momentu, w którym sklep został zlikwidowany. Była to firma rodzinna. Ponadto, A. K. (3), partner D. K., pomagał jej również jeździć po zaopatrzenie oraz zastępował ją w sklepie.

Wnioskodawca nie znał się na kobiecych ubraniach, dlatego wnioskodawczyni podejmowała czynności związane ze sklepem. W sklepie, w jednym miejscu znajdowało się również drugie stoisko, nienależące do wnioskodawcy – było to stoisko pasmanteryjne. Wcześniej, w ramach działalności gospodarczej prowadzonej przez D. K. ubezpieczona prowadziła niniejszy sklep. Ubezpieczona przyjmowała towar, prowadziła sprzedaż. Czasem towar odbierał również T. K., ale częściej robiła to D. K.. D. K. kontaktowała się również w sprawie dostaw towaru do sklepu – częściej telefonicznie, niekiedy również w weekendy.

Ponadto, ze względu na drugi profil prowadzonej przez wnioskodawcę działalności w zakresie organizacji imprez, D. K. brała także udział w organizacji imprez rozrywkowych – bardziej od strony porządkowej czy zatowarowania. Wnioskodawca informował ubezpieczoną o harmonogramie imprez. Nie było określonego czasu kiedy trzeba posprzątać teren. Za dodatkowe czynności miała otrzymywać dodatkowe wynagrodzenie. Wnioskodawca był cały czas w kontakcie z ubezpieczoną. D. K. pytała na bieżąco czy jest potrzebna oraz czy ma przyjechać.

Ubezpieczona miała elastyczny czas pracy. Gdy pracowała przy prowadzeniu dyskoteki pracowała także w weekendy. W niedziele rano trzeba było doprowadzić do porządku lokal a w soboty zrobić zakupy. Stałe godziny pracy miała jedynie podczas pracy

w sklepie – od godziny 10.00 do 18.00. Ubezpieczona załatwiała sprawy związane z dyskoteką – rozliczała barmanów, przyjeżdżała nad ranem, zawoziła obiady oraz różne pisma. A. K. (3) pomagał ubezpieczoną zawozić towar na dyskoteki oraz sprzątać. Jeżeli wykonywała czynności w weekendy to w poniedziałek nie zajmowała się sklepem.

D. K. kontaktowała się również z biurem rachunkowym – przynosiła dokumenty do biura, informowała o okresach zatrudnienia na podstawie umowy zlecenia innych pracowników. Biuro rachunkowe miało elastyczne godziny pracy – ubezpieczona kontaktowała się w różnych godzinach, także poza 8 – godzinnym dniem pracy oraz telefonicznie.

(zeznania wnioskodawcy – e – protokół rozprawy z dnia 22 marca 2018 roku – 00:06:33 – 00:26:14 – k. 34, płyta CD, w zw. z e – protokołem rozprawy z dnia 15 listopada 2018 roku – 00:16:30 – 00:17:02 – k.160, płyta CD, zeznania zainteresowanej – e – protokół rozprawy z dnia 22 marca 2018 roku – 00:26:14 – 00:36:03 – k. 34, płyta CD, w zw. z e – protokołem rozprawy z dnia 15 listopada 2018 roku – 00:17:02 – 00:17:22 – k. 160, płyta CD, zeznania świadka B. Ł. – e – protokół rozprawy z dnia 29 maja 2018 roku – 00:10:44 – 00:16:25 – k. 51, płyta CD, zeznania świadka B. H. – e – protokół rozprawy z dnia 29 maja 2018 roku – 00:18:22 – 00:29:23 – k. 51, płyta CD, zeznania świadka E. S. (1) – e – protokół rozprawy z dnia 29 maja 2018 roku – 00:31:44 – 00:36:03 – k. 51, płyta CD, zeznania świadka M. G. – e – protokół rozprawy z dnia 4 października 2018 roku – 00:09:30 – 00:16:15 – k. 143, płyta CD, zeznania świadka A. K. (2) – e – protokół rozprawy z dnia 15 listopada 2018 roku – 00:09:00 – 00:09:30 – k. 160, płyta CD, zeznania świadka A. K. (1) – e – protokół rozprawy z dnia 15 listopada 2018 roku – 00:09:30 – 00:13:17 – k. 160, płyta CD

Umowa podnajmu części sklepu, w którym pracowała wnioskodawczyni była zawarta pomiędzy ubezpieczoną a B. Ł.. Następnie umowa była już podpisana z T. K. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą P. P. H. U. (...).

(zeznania świadka B. Ł. – e – protokół rozprawy z dnia 29 maja 2018 roku – 00:10:44 – 00:16:25 – k. 51, płyta CD

D. K. jest matką płatnika składek T. K.. Mają oni wspólny adres zamieszkania.

(bezsporne)

Wnioskodawczyni przed podjęciem pracy u płatnika składek wielokrotnie od 1999 roku korzystała ze zwolnień lekarskich oraz przebywała na świadczeniu rehabilitacyjnym.

(bezsporne)

Wnioskodawczyni po podpisaniu umowy w dniu 8 stycznia 2004 roku stała się niezdolna do pracy już 9 stycznia 2004 roku. Wnioskodawczyni była wielokrotnie niezdolna do pracy z powodu choroby, w tym długotrwanie (sześciokrotnie wykorzystała ustawy okres zasiłkowy, dwukrotnie wraz ze świadczeniem rehabilitacyjnym).

(bezsporne)

Wnioskodawczyni po zatrudnieniu w firmie płatnika składek jesienią 2004 roku miała operację. Wszczepiono jej rozrusznik serca. W 2006 roku przeszła operację kręgosłupa, a w 2008 roku operację ginekologiczną.

(bezsporne)

Podczas zatrudnienia wnioskodawczyni leczyła się w następujących placówkach medycznych:

- co najmniej od 2003 roku konsultowała się w (...) Szpitalu (...) Medycznej w Ł.;
- w 2004 oraz w 2008 roku w Klinice (...) oraz w Klinice (...) Medycznej w Ł.;
- w 2005 roku była przyjmowana na Izbie Przyjęć Szpitala Miejskiego im. (...) E. S. w Ł.;
- w 2008 roku na oddziale ginekologiczno – położniczym w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w G.;
- w 2008 roku w (...) w Ł.;
- w 2012 oraz w 2013 roku była przyjmowana na Izbie Przyjęć (...) Szpitala (...) Medycznej w Ł.;
- w 2013 roku w Klinice (...) oraz w Klinice (...) Medycznej w Ł.;

- w 2014 oraz w 2014 roku w Wojewódzkim Wielospecjalistycznym Centrum Onkologii i Traumatologii im. M. K. w Ł.;
- w 2015 i 2016 roku w Klinice (...) Medycznej w Ł..

(dokumentacja medyczna – k. 72, 74, 75 – 79, 89 – 96, 99 – 109, 113, 118 – 134, 154)

D. K. od maja 2015 roku prowadzi własną działalność gospodarczą.

(bezsporne)

W okresie od 20 kwietnia 2004 roku do 30 czerwca 2004 roku na rachunek bankowy D. K. dokonywane były wpłaty:

- w dniu 22 kwietnia na rachunek bankowy wpłacona została kwota 2.000,00 zł tytułem wynagrodzenia za marzec 2004 roku od płatnika składek;
- w dniu 24 maja 2004 roku wpłacono kwotę 1.150,00 zł tytułem zaliczki za wynagrodzenie za pracę od płatnika składek;
- w dniu 8 czerwca 2004 roku wpłacono kwotę 2.353,93 zł tytułem II części wynagrodzenia za kwiecień 2004 roku od płatnika składek;
- w dniu 8 czerwca 2004 roku wpłacono kwotę 3.400,00 zł tytułem wynagrodzenia za maj 2004 roku od płatnika składek.

Wynagrodzenie miało być przekazywane na rachunek bankowy lub bezpośrednio.

(zestawienie operacji na rachunku – k. 26 – 30, zeznania wnioskodawcy – e – protokół rozprawy z dnia 22 marca 2018 roku – 00:06:33 – 00:26:14 – k. 34, płyta CD, w zw. z e – protokołem rozprawy z dnia 15 listopada 2018 roku – 00:16:30 – 00:17:02 – k.160, płyta CD

Decyzją z dnia 9 czerwca 2014 roku nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych, I Oddział w Ł., stwierdził że D. K. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym od 8 stycznia 2004 roku jako pracownik u płatnika składek P. P. H. U. (...).

W wyniku złożonego odwołania od powyższej decyzji wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 21 października 2015 roku, a następnie wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 6 grudnia 2016 roku utrzymano zaskarżoną decyzję w mocy.

(bezsporne)

W dniu 27 czerwca 2017 roku T. K. wniósł o objęcie ubezpieczeniami społecznymi D. K. z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia.

(bezsporne)

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał w oparciu o załączone do akt dokumenty, w tym dokumentację osobową, medyczną oraz częściowo w oparciu o osobowe źródła dowodowe w postaci zeznań świadków oraz zeznań wnioskodawcy i zainteresowanej, w zakresie w jakim można było na ich podstawie ustalić, że zainteresowana rzeczywiście wykonywała na rzecz płatnika składek w spornym okresie pewne czynności, co nie przesądza o nawiązaniu między stronami jakiegokolwiek stosunku prawnego, w tym zawarcia umowy zlecenia.

W ocenie Sądu Okręgowego brak jest jakichkolwiek wiarygodnych dowodów potwierdzających wykonywanie czynności przez zainteresowaną na podstawie łączącego strony stosunku prawnego. Przeciwno prawdziwości zeznań

wnioskodawcy i zainteresowanej przemawiają, zdaniem Sądu, ustalone okoliczności faktyczne. Sąd nie neguje, że D. K. wykonywała pewne czynności w spornym okresie na rzecz płatnika składek, o których mowa w zeznaniach wnioskodawcy, zainteresowanej i świadków, jednak zgromadzony materiał dowodowy nie pozwala na przyjęcie, że czynności te wykonywała w ramach umowy o świadczenie usług. Ustalone okoliczności faktyczne świadczą bowiem o tym, że czynności wykonywane przez odwołującą miały charakter pomocy rodzinnej, udzielanej synowi prowadzącemu działalność gospodarczą.

Dalej wskazać należy, że strony nie przedstawiły żadnej dokumentacji na okoliczność faktycznego wykonywania określonych czynności na rzecz wnioskodawcy. W toku procesu, jak również w toku postępowania administracyjnego przed organem rentowym, nie przedłożono żadnej dokumentacji świadczącej o rzeczywistym świadczeniu usług przez D. K..

W ocenie Sądu wątpliwości budzi fakt, że nie przedstawiono zakresu obowiązków zainteresowanej w ramach rzekomo nawiązanego stosunku prawnego. Świadczenie oraz wnioskodawca i zainteresowana w sposób ogólny wskazywali na szereg wykonywanych przez D. K. czynności. Jednakże źródła osobowe są jedynymi dowodowymi przedstawionymi w niniejszej sprawie. Ponadto, wskazywano w sposób ogólny i enigmatyczny na fakt, że zainteresowana zajmowała się m.in. dokumentacją firmy, wykonywaniem czynności zaopatrzeniowca, sprzedawcy, osoby sprzątającej ale i zarządzającej osobami zatrudnionymi przez płatnika na podstawie umów zlecenia. Podkreślenia wymaga okoliczność, że Sąd Okręgowy nie neguje, iż takie czynności rzeczywiście mogły być przez D. K. wykonywane – nie jest to jednak wystarczające do uznania, że między stronami nawiązał się jakikolwiek stosunek prawny, a w realiach niniejszej sprawy, że była to umowa o świadczenie usług. Wnioskodawca nie sprecyzował za co konkretnie była odpowiedzialna zainteresowana i jakie konkretnie czynności jej powierzył na podstawie rzeczonyj umowy. Trudno natomiast uznać za wiarygodne stwierdzenie, że zainteresowana była odpowiedzialna za szereg czynności związanych z działalnością gospodarczą T. K.. Nie wskazano bowiem co miało być przedmiotem umowy o świadczenie usług i jakie konkretnie czynności miałyby składać się na ten stosunek prawny.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w ocenie Sądu świadczy o tym, że zainteresowana wykonywała pewne czynności na rzecz płatnika składek, mogła zawozić dokumentację do biura rachunkowego, mogła zajmować się sklepem, nadzorować pracowników też złożyć zamówienie na towary potrzebne do sklepu czy też do dyskoteki. Jednak w ocenie Sądu czynności te nie były wykonywane w ramach jakiegokolwiek stosunku prawnego, a miały jedynie charakter doraźnej pomocy rodzinnej.

Znamiennym jest również fakt, że wobec braku jakiegokolwiek dokumentacji, nie ma możliwości ustalenia w jakim zakresie i z jaką częstotliwością zainteresowana mogła świadczyć usługi na rzecz wnioskodawcy. Za faktem, że czynności wykonywane przez D. K. były wyłącznie doraźną pomocą rodzinną świadczy także okoliczność, że zainteresowana była w stałym kontakcie z wnioskodawcą, który udzielał jej na bieżąco informacji czy potrzebna jest jej pomoc. Zainteresowana знаła wcześniej harmonogram imprez i pomagała jedynie synowi w prowadzeniu przez niego działalności gospodarczej. Tym bardziej, że przy wykonywaniu tych czynności na rzecz wnioskodawcy niejednokrotnie pomagał jej partner. Także w prowadzeniu sklepu zaangażowani byli inni członkowie rodziny – nie tylko partner zainteresowanej, ale również żona wnioskodawcy i z tymi osobami wnioskodawca nie nawiązał żadnej umowy mimo, że również wykonywali na jego rzecz różne czynności.

W swych zeznaniach, zainteresowana i wnioskodawca, wielokrotnie podkreślali, iż prowadzona przez wnioskodawcę działalność ma charakter „firmy rodzinnej”. Mając to na uwadze, tym bardziej naturalnym wydaje się fakt, że zainteresowana była widziana w sklepie, biurze księgowym czy przy organizacji imprez. Ponadto, obecność D. K.

w sklepie prowadzonym przez jej syna nie stanowiła nadzwyczajnej i niestandardowej okoliczności, bowiem była to we wcześniejszym okresie jej własna działalność gospodarcza. Mając zatem odpowiednią wiedzę i doświadczenie

co do sposobu prowadzenia sklepu pomagała synowi w dalszym prowadzeniu interesu, jednakże nie jest to jeszcze okoliczność pozwalająca uznać, że strony łączyła w związku z powyższym jakakolwiek umowa.

Wskazać również należy, że w toku procesu wskazywano jedynie na okres około trzech lat działalności sklepu, natomiast wnioskodawca wniósł o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy zlecenia od 8 stycznia 2004 roku. Nie wskazano zatem czym miała zajmować się zainteresowana po zamknięciu sklepu.

Do akt sprawy przedłożono również historię rachunku zainteresowanej z okresu od 20 kwietnia 2004 roku do 30 czerwca 2004 roku, w którym wykazano fakt wpłat na rachunek bankowy z tytułu wynagrodzenia. Jednakże przedstawiony okres jest bardzo krótki i obejmuje jedynie niecałe trzy miesiące, a ponadto nie przesądza jeszcze o nawiązaniu między stronami umowy o świadczeniu usług. P. należy, iż dowody te dotyczą początkowego okresu po zgłoszeniu zainteresowanej do ubezpieczenia społecznego jako pracownika. U. ta uznana została za nieważną jako pozorna. Dowody te miały niewątpliwie uprawdopodobnić fakt zawarcia umowy o pracę. Późniejszych dowodów na wypłacanie wynagrodzenia nie przedstawiono.

Sąd badając motywzy zawarcia uprzednio kwestionowanej umowy o pracę zważył też, że głównym celem jej zawarcia był stan zdrowia ubezpieczonej, która od 1999 roku wielokrotnie przebywała zwolnieniach lekarskich i na świadczeniu rehabilitacyjnym.

Podkreślić jeszcze raz należy, iż strony nigdy nie zawarły formalnej umowy o świadczenie usług. Płatnik doszedł do przekonania, iż skoro umowa o pracę uznana została za nieważną to być może uda się objąć zainteresowaną ubezpieczeniem na innej podstawie prawnej, której strony w rzeczywistości nigdy nie zamierzały zawrzeć.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne i podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1778) podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, zwanymi dalej „zleceniobiorcami”, oraz osobami z nimi współpracującymi.

Natomiast zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1938) obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące zlecenia lub osobami z nimi współpracującymi. Obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego osób powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych (art. 69 ust. 1 wskazanej powyżej ustawy).

Zgodnie z art. 11 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu podlegają na swój wniosek osoby objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowym.

Z mocy art. 13 pkt 2 zleceniobiorcy obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy.

Z kolei w myśl art. 9 ust. 4a zleceniobiorcy, mający ustalone prawo do emerytury lub renty, podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, jeżeli równocześnie nie pozostają w stosunku pracy, z zastrzeżeniem ust. 4b.

Stosownie do art. 36 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowym podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. Obowiązkiem płatnika składek – z mocy art. 46 ust. 1 i art. 47 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – jest obliczanie, rozliczanie i opłacanie należnych składek za każdy miesiąc kalendarzowy oraz przysyłanie w wyznaczonym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłacanie składek za dany miesiąc.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 i 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług,

do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 (to jest przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu umowy agencyjnej lub umowy zlecenia), jeżeli w umowie określono odpłatność za jej wykonywanie kwotowo, w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie.

Natomiast art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi, iż podstawę wymiaru składek ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2.

Na wstępie należy podkreślić, że w niniejszej sprawie wypowiedział się już organ rentowy wydając decyzje z dnia 9 czerwca 2014 roku nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych, I Oddział w Ł., w której stwierdził że D. K. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym od 8 stycznia 2004 roku jako pracownik u płatnika składek P. P. H. U. (...). Natomiast w wyniku złożonego odwołania od powyższej decyzji wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 21 października 2015 roku, a następnie wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 6 grudnia 2016 roku utrzymano zaskarżoną decyzję w mocy. W konsekwencji, dniu 27 czerwca 2017 roku T. K. wniósł o objęcie ubezpieczeniami społecznymi D. K. z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia.

Tym samym kwestia podlegania ubezpieczeniom społecznym na podstawie stosunku pracy stanowiła już przedmiot rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego oraz Sądu Apelacyjnego, w wyniku którego uznano, że stosunek łączący zainteresowaną i wnioskodawcę nie spełniał kryteriów pozwalających uznać go za stosunek pracy. Wobec wskazania, że wykonywane czynności przez D. K. miały charakter doraźnej pomocy rodzinnej wnioskodawca złożył do organu rentowego wnioski o uznanie, że wykonywane czynności na podstawie zawartej umowy o pracę należy zakwalifikować jako czynności na podstawie umowy o świadczenie usług.

Odnosząc się do powyższej spornej kwestii wskazać należy, iż stosownie do art. 734 § 1 k. c. przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie, przy czym do umowy o świadczenie usług stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu (art. 750 k. c.). W doktrynie panuje pogląd, że przedmiotem umowy o świadczenie usług jest dokonanie określonej czynności faktycznej, która nie musi prowadzić do osiągnięcia indywidualnie oznaczonego rezultatu. Chodzi tu zatem o umowy zobowiązujące do dokonania jednej lub wielu czynności faktycznych (także stałego ich dokonywania).

Zakresem zastosowania art. 750 k. c. są natomiast objęte umowy zobowiązujące do dokonania kompleksu czynności prawnych i faktycznych, np. zarządzania przedsiębiorstwem, majątkiem czy nieruchomością. W realiach niniejszej sprawy nie ulega wątpliwości, że zainteresowana wykonywała czynności związane z działalnością gospodarczą T. K.. Nie ma natomiast podstaw by uznać, że świadczy to dotyczyło zarządzania przedsiębiorstwem czy wykonywania usług związanych

z jej prowadzeniem. Czynności jakie wykonywała zainteresowana nie były bowiem stałym świadczeniem skonkretyzowanych usług polegających na starannym działaniu. Podkreślić należy, iż ponieważ strony nigdy nie zawarły spornej umowy o świadczenie usług, nie sposób ocenić nawet hipotetycznie co mogłoby być jej przedmiotem a co za tym idzie czy zainteresowana czynności te wykonywała. Sąd może jedynie ocenić przedstawiony stan faktyczny, który w skrócie przedstawia się następująco: strony zawarły umowę o pracę w celu zapewnienia zainteresowanej świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Umowa ta okazała się być nieważną jako zawarta dla pozorów. Zainteresowana wykonywała pewne czynności w ramach pomocy w firmie rodzinnej i prowadziła również przy pomocy innych członków rodziny sklep. Większość czynności, w tym decyzyjnych w ramach sklepu wykonywała niezależnie. Sklep ten uprzednio zarejestrowany był na nią.

Zainteresowana wykonywała także doraźne czynności w zależności od potrzeb, gdyż jej celem była pomoc w prowadzeniu rodzinnego interesu. Fakt doraźnej pomocy przy organizacji imprez czy sprzątaniiu po nich lub nadzorowaniu zatrudnionych pracowników nie świadczy jeszcze o świadczeniu usług i nawiązaniem stosunku prawnego między stronami. Na powyższą konstatację składa się wiele okoliczności, tj. brak zakresu obowiązków i usług jakie miałyby świadczyć zainteresowana. Ponadto, pomoc przy prowadzeniu działalności gospodarczej świadczyli również inni członkowie rodziny. Zainteresowana była w stałym kontakcie z wnioskodawcą, który udzielał jej informacji co do aktualnych czynności jakie należy wykonać. Zważyć należy również, że wykonywane przez nią czynności nie miały charakteru kompleksowych usług lecz były to jedynie pojedyncze sprawy, którymi się zajmowała. Niejednokrotnie była również zastępowana przez innych członków rodziny, którzy niejako wspólnymi siłami pomagali w prowadzeniu działalności gospodarczej.

Na uwagę zasługuje również fakt, iż zainteresowana była także pełnomocnikiem wnioskodawcy.

Wszystkie te czynności mogła wykonywać właśnie jako pełnomocnik, ewentualnie jako osoba współpracująca a w przypadku sklepu być może nawet jako osoba prowadząca tę działalność.

Prawo w art. 8 ust. 11 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1778 z późn. zm.) przewiduje właśnie możliwość zgłoszenia członka rodziny pomagającego przy prowadzeniu działalności, do ubezpieczeń społecznych. Czynność taka została jednak zaniechana przez wnioskodawcę. Strony uznały bowiem, iż będą poszukiwać najkorzystniejszego rozwiązania dla objęcia zainteresowanej ubezpieczeniami społecznymi, niezależnie od tego czy tytuł ten będzie miał jakikolwiek związek z rzeczywistością. Celem stron nie było utalenie faktycznego tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym a takie ukształtowanie tego tytułu aby umożliwić zainteresowanej najszersze korzystanie ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego przy najniższych kosztach wnioskodawcy.

Zauważyć również należy, iż w celu uniknięcia kosztów podlegania ubezpieczenia społecznego z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, w postaci sklepu, zainteresowana wyrejestrował się z tego ubezpieczenia, a działalność tę formalnie przejął wnioskodawca, chociaż faktycznie zainteresowana nadal wykonywała te czynności. Sąd w niniejszym postępowaniu nie był jednak uprawniony do badania jaka i czy w ogóle powinna być podstawa podlegania zainteresowanej ubezpieczeniom społecznym. Ograniczył się do oceny czy mogła ona podlegać ubezpieczeniom na podstawie umowy o świadczenie usług. Twierdzenie takie, w oparciu o ustalenia sądu, jest jednak nieuprawnione.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k. p. c. oddalił odwołanie wnioskodawcy.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k. p. c. w zw. z § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 265) i zasądził od T. K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, I Oddziału w Ł., kwotę 180,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy.

3 I 2019 roku.

K. J.